

Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu

Załącznik nr 2

do uchwały nr 66/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu
ul. Wojska Polskiego 99, 78-600 Wałcz

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Finanse i rachunkowość

1. Poziom/y studiów: studia I stopnia, licencjackie
2. Forma/y studiów: studia stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹ - ekonomia i finanse

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
ekonomia i finanse	167	93%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	nauki o zarządzaniu i jakości	13	7%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK x NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- ☐ nauczyciel przedmiotu²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²
- ☐ nauczyciel psycholog

¹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

- ☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- ☐ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Tabela kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK

Numery efektów kierunkowych	Treść efektów kierunkowych	Kody charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	Wiedza: zna i rozumie	
K_FIR1P_W01-1	charakter nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk ekonomicznych i ich relacji do innych nauk	P6S_WG
K_FIR1P_W01-2	podstawowe kategorie ekonomiczne, w szczególności z zakresu finansów i rachunkowości	P6S_WG
K_FIR1P_W02-1	podstawowe mechanizmy funkcjonowania przedsiębiorstw, rynków finansowych, banków oraz zakładów ubezpieczeń	P6S_WK
K_FIR1P_W02-2	strukturę i zadania sektora finansów publicznych	P6S_WG P6S_WK
K_FIR1P_W03-1	powinności publicznoprawne podmiotów gospodarczych i osób fizycznych	P6S_WK
K_FIR1P_W03-2	formy finansowania działalności jednostek sektora prywatnego i publicznego	P6S_WK P6S_WG
K_FIR1P_W04-1	rodzaje więzi społecznych, zachodzących zwłaszcza w zakresie zjawisk ekonomicznych	P6S_WK
K_FIR1P_W04-2	współzależności między finansami a sferą realną gospodarki	P6S_WG
K_FIR1P_W04-3	prawidłowości rządzące relacjami między dawcami kapitału a zarządzającymi kapitałem, głównie w zakresie konfliktu interesów	P6S_WG P6S_WK
K_FIR1P_W05-1	podstawowe procedury legislacyjne w Polsce (skala makro)	P6S_WG
K_FIR1P_W05-2	podstawowe zasady tworzenia dokumentacji wewnętrznej organizacji (skala mikro)	P6S_WG
K_FIR1P_W06-1	podstawowe narzędzia matematyczne, statystyczne, informatyczne przydatne w badaniach zjawisk ekonomicznych	P6S_WG
K_FIR1P_W06-2	ogólne metody, narzędzia i techniki pozyskiwania i analizy informacji finansowych o kondycji finansowo-majątkowej jednostek, głównie przedsiębiorstw i jednostek samorządu terytorialnego	P6S_WG P6S_WK
K_FIR1P_W06-3	zakres sprawozdawczości zewnętrznej i wewnętrznej podmiotów gospodarczych	P6S_WG

		P6S_WK
K_FIR1P_W06-4	podstawowe zasady ewidencji księgowej operacji gospodarczych	P6S_WG P6S_WK
K_FIR1P_W07-1	podstawowe przepisy prawne oraz reguły gospodarowania w podmiotach prywatnych i publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem prawa finansowego	P6S_WG P6S_WK
K_FIR1P_W08-1	przebieg procesów gospodarczych oraz ich przyczyny, skalę i konsekwencje dla gospodarki narodowej oraz przedsiębiorstw	P6S_WK
K_FIR1P_W09-1	wybrane poglądy na temat zmian struktur organizacyjnych	P6S_WG
K_FIR1P_W11-1	zasady tworzenia i funkcjonowania form indywidualnej przedsiębiorczości z uwzględnieniem aspektów ekonomiczno prawnych (w tym podatkowych i księgowych) oraz otoczenia rynkowego	P6S_WK
K_FIR1P_W14-1	metodykę wykonywania zadań, norm, procedur i dobrych praktyk (w tym praktyk związanych z szeroko rozumianą obsługą odbiorców usług) stosowanych w obszarach i instytucjach związanych z działalnością profesjonalną wymagającą wykorzystania znajomości wybranego języka specjalności	P6S_WG
K_FIR1P_W15-1	zasady zarządzania różnymi obszarami w organizacji	P6S_WK
Umiejętności: potrafi		
K_FIR1P_U01-1	prawidłowo interpretować zjawiska pieniężne w skali mikro- i makro	P6S_UW
K_FIR1P_U01-2	identyfikować, klasyfikować i objaśniać wpływ zdarzeń gospodarczych na sytuację majątkową i dochodową jednostek	P6S_UW
K_FIR1P_U01-3	interpretować i analizować informacje zawarte w sprawozdaniach finansowych i raportach zarządczych	P6S_UW
K_FIR1P_U02-1	wykorzystywać wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do charakteryzowania oraz analizowania zjawisk ekonomicznych w podmiotach sfery publicznej i prywatnej	P6S_UW
K_FIR1P_U03-1	analizować przyczyny i skutki prowadzonej polityki makroekonomicznej (fiskalnej i monetarnej) oraz identyfikować strategie mikro podmiotów	P6S_UW
K_FIR1P_U03-2	analizować za pomocą klasycznych metod sytuację majątkowo – finansową jednostek gospodarczych i podmiotów publicznych	P6S_UW
K_FIR1P_U03-3	ocenić wpływ zmian otoczenia prawnego, ekonomicznego i politycznego w skali mikro i makro	P6S_UW
K_FIR1P_U04-1	opracować biznesplan korzystając z podstawowych narzędzi matematycznych, finansowych, informatycznych	P6S_UW P6S_UO
K_FIR1P_U04-2	ocenić skutki decyzji podejmowanych w podmiotach gospodarczych oraz ich wpływ na ich kondycję finansową	P6S_UW
K_FIR1P_U05-1	wykorzystywać przepisy prawa oraz reguły obowiązujące uczestników życia społeczno-gospodarczego do podejmowania decyzji, głównie z zakresu rachunkowości oraz działania sektora publicznego	P6S_UW
K_FIR1P_U06-1	zastosować zdobytą wiedzę oraz umiejętności z zakresu funkcjonowania działalności gospodarczej lub administracji publicznej (zdobyte podczas praktyki zawodowej) w rozwiązywaniu zagadnień finansowo-księgowych	P6S_UW

K_FIR1P_U07-1	zaproponować warianty decyzyjne wykorzystując narzędzia z zakresu finansów i rachunkowości (w tym informatyczne) oraz potrafi je wdrożyć	P6S_UW P6S_UO
K_FIR1P_U08-1	analizować przyczyny oraz prawno ekonomiczne skutki zjawisk społecznych	P6S_UW
K_FIR1P_U08-2	analizować problemy ekonomiczne oraz znajdować ich rozwiązania w oparciu o poznane narzędzia matematyczne	P6S_UW
K_FIR1P_U09-1	przygotować prace naukowe, eseje oraz prezentacje w języku polskim z wykorzystaniem podstawowych terminów ekonomicznych	P6S_UK
K_FIR1P_U09-2	przygotować typowe dokumenty i raporty w języku polskim	P6S_UW P6S_UO
K_FIR1P_U09-3	wykorzystywać terminologię w języku obcym w pracach pisemnych oraz w prezentacjach	P6S_UK
K_FIR1P_U10-1	publicznie prezentować szczegółowe zagadnienia z zastosowaniem terminologii z zakresu finansów i rachunkowości w języku polskim i języku obcym	P6S_UK
K_FIR1P_U11-1	posługiwać się językiem obcym w zakresie studiowanych dyscyplin, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_FIR1P_U12-1	wyszukiwać, analizować i użytkować informacje, wykorzystując różne sposoby i źródła, a w tym, w szczególności, w wybranym języku specjalności	P6S_UO
K_FIR1P_U13-1	porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie wybranej specjalności, w języku polskim oraz wybranym języku obcym specjalności	P6S_UK
K_FIR1P_U14-1	tworzyć użytkowe prace pisemne w języku polskim i wybranym języku specjalności z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych korzystając z literatury przedmiotu	P6S_UK P6S_UO
K_FIR1P_U15-1	przygotować wystąpienia ustne, w języku polskim i wybranym języku specjalności, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł i technik przekazu	P6S_UK
K_FIR1P_U16-1	dostrzec potrzebę uczenia się przez całe życie zwłaszcza w związku z ewolucją norm, zasad i narzędzi z zakresu finansów i rachunkowości	P6S_UU
K_FIR1P_U17-1	aktywnie pracować w grupowe w różnych rolach, szczególnie w rozwiązywaniu problemów z zakresu finansów i rachunkowości	P6S_UO
K_FIR1P_U18-1	sprawnie posługiwać się przepisami prawa w celu podejmowania decyzji w zakresie różnych aspektów zarządzania organizacją	P6S_UW
K_FIR1P_U19-1	zarządzać procesami gospodarczymi i społecznymi z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi	P6S_UW
K_FIR1P_U20-1	formułować i proponować rozwiązania dotyczące zjawisk i procesów w organizacji	P6S_UW
Kompetencje społeczne: jest gotów do		
K_FIR1P_K01-1	świadomego wykorzystania wiedzy w rozwiązywaniu problemów decyzyjnych w zakresie finansów i rachunkowości.	P6S_KK
K_FIR1P_K02-1	krytycznej oceny informacji dotyczące zjawisk w zakresie finansów i rachunkowości	P6S_KK
K_FIR1P_K03-1	określania hierarchii zadań, w szczególności w sytuacjach stresowych.	P6S_KK

K_FIR1P_K04-1	identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodów związanych z finansami i rachunkowością	P6S_KR
K_FIR1P_K05-1	uczestniczenia w przygotowaniu projektów gospodarczych, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne oraz uwarunkowania polityczne	P6S_KO
K_FIR1P_K06-1	uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności korzystając z opinii ekspertów	P6S_KK
K_FIR1P_K07-1	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Agnieszka Astapczyk	dr/adiunkt/Dyrektor Instytutu Nauk Społecznych/Przewodnicząca Kierunkowej Rady Programowej dla kierunku Finanse i rachunkowość Kierunkowy Koordynator ECTS
Jacek Markiewicz	dr/adiunkt/z-ca Dyrektora Instytutu Nauk Społecznych
Kamila Trojanowska	dr/profesor Uczelni/Prorektor ds. Rozwoju i Nauki/członek Kierunkowej Rady Programowej dla kierunku Finanse i rachunkowość
Marcin Rabe	dr/adiunkt
Renata Malicka	dr/adiunkt/członek Kierunkowej Rady Programowej dla kierunku Finanse i rachunkowość
Ryszard Poznański	dr/adiunkt
Kinga Wierzchowska	mgr/asystent/Kierunkowy opiekun praktyk/członek Kierunkowej Rady Programowej dla kierunku Finanse i rachunkowość
Dorota Dygoń	mgr/starszy referent administracyjny

Spis treści

<u>Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów</u>	3
<u>Wskazówki ogólne do raportu samooceny</u>	5
<u>Prezentacja uczelni</u>	6
<u>Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym</u>	7
<u>Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się</u>	7
<u>Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się</u>	8
<u>Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie</u>	9
<u>Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry</u>	10
<u>Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie</u>	11
<u>Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku</u>	12
<u>Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku</u>	13
<u>Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia</u>	14
<u>Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach</u>	14
<u>Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów</u>	15
<u>Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów</u>	17
<u>Część III. Załączniki</u>	18
<u>Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów</u>	18
<u>Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających</u>	22

Prezentacja uczelni

Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu (dalej także ANS w Wałczu) została utworzona 1 lipca 2004 r. jako Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22.06.2004 r. (Dz. U. nr 150 poz. 1573). Obecna nazwa – Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu – funkcjonuje od **1 maja 2022 r.** zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18.03.2022 r. w sprawie zmiany nazw niektórych publicznych uczelni zawodowych (Dz.U. z 2022 r., poz. 638). W obecnym roku **Uczelnia świętuje 20-lecie** istnienia.

Uczelnia powstała z inicjatywy lokalnych władz samorządowych przy wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego. Główną przesłanką jej powstania było **stworzenie ośrodka akademickiego**, który stanowiłby ofertę edukacyjną, zwłaszcza dla tej części młodzieży, dla której studia w oddalonych ośrodkach akademickich były dotąd niemożliwe. Realizacja misji Uczelni odbywa się poprzez **kształcenie młodzieży i osób dorosłych**, stwarzaniu im przyjaznych warunków do nauki. Poprzez elastyczną organizację studiów uczelnia stwarza dogodne warunki do studiowania, również **osobom pracującym zawodowo, niezamożnym i pochodzącym z małych miejscowości regionu**. Dziś zajmuje szczególne miejsce, nie tylko w regionie, ale także na mapie województwa zachodniopomorskiego.

Na początku swojej działalności Uczelnia prowadziła kształcenie na dwóch kierunkach studiów: ocenianym, funkcjonującym początkowo jako Finanse i bankowość oraz na Filologii niemieckiej. Przez 19 lat istnienia Uczelnia rozwinęła swoją ofertę edukacyjną i obecnie kształci na **12 kierunkach studiów**. Prowadzi również studia podyplomowe, kursy i szkolenia zawodowe.

ANS w Wałczu przez cały okres funkcjonowania, oprócz prowadzenia procesu dydaktycznego, inwestuje w modernizację infrastruktury tworząc nowoczesną bazę dydaktyczną służącą rozwojowi procesu kształcenia. Dzięki własnemu procesowi pozyskiwania grantów oraz efektywnej formie ich wykorzystania, uczelnia realizuje wiele projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej oraz budżetu państwa.

Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu inicjuje oraz rozwija współpracę z instytucjami z regionu – to wspólne przedsięwzięcia społeczne, przemysłowe, biznesowe, kulturalne i sportowe. Szczególną uwagę poświęca się także na rozwój współpracy ze szkołami średnimi z regionu. Uczelnia uczestniczy także w inicjatywach **służących podniesieniu jakości i atrakcyjności kształcenia oraz rozwojowi kompetencji rynkowych absolwentów**.

Nauczyciele akademicki, studenci, a także pracownicy administracji uczestniczą w wymianie akademickiej z uczelniami zagranicznymi z 17 krajów.

Dużym sukcesem ostatnich lat, jest przyznanie Uczelni (w latach: 2018, 2019, 2021, 2022, 2023) przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, dodatkowych środków finansowych w wysokości 1 mln zł, w ramach **Dydaktycznej Inicjatywy Doskonałości** na poprawę jakości kształcenia.

Uczelnia została także dwukrotnie uhonorowana w prestiżowym rankingu czasopisma **Diamenty Forbesa**. W **2022 r.** I miejscem w wśród 11 publicznych uczelni zawodowych w Polsce, IV – wśród wszystkich uczelni w Polsce biorących udział w rankingu. W **2024 r.** w zakresie rozwoju potencjału uczelni: najwyższy status uczelni w województwie zachodniopomorskim, II miejsce wśród wszystkich publicznych uczelni w Polsce.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku *Finanse i rachunkowość* są w pełni **zgodne** ze **strategią** i **misją** Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu oraz realizowaną przez Uczelnię **polityką jakości**, określonych w postaci następujących dokumentów:

1. Uchwała nr 10/2023 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 31.05.2023 r. w sprawie uchwalenia **Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2023-2030**, wraz z załącznikiem.
2. Zarządzenie nr 45/2022 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 15.11.2022 r. w sprawie wprowadzenia **Regulaminu Organizacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia** w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu.

Misją Uczelni jest **kształcenie na wysokim poziomie** dające absolwentom wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne **służące rozwojowi zawodowemu wysoko wykwalifikowanej kadry na potrzeby regionalnego rynku pracy**. Realizacji misji służą cele strategiczne, które zdefiniowano w następujący sposób:

Cel strategiczny 1: Kształcenie wykwalifikowanej kadry adekwatnej do potrzeb rynku pracy.

Cel strategiczny 2: Uczelnia jako ogniwo łączące absolwentów z pracodawcami.

Cel strategiczny 3: Intensyfikacja działań służących systematycznemu wzrostowi potencjału Uczelni w aspekcie osobowym, organizacyjnym i materialnym.

Realizacja misji w ramach kierunku odbywa się poprzez zorganizowany proces kształcenia, stwarzanie dogodnych warunków dla studiowania młodzieży, w tym niezamożnej i pochodzącej z małych miejscowości regionu, a także osobom pracującym zawodowo, poprzez elastyczną organizację studiów oraz indywidualizację procesu kształcenia.

Koncepcja kształcenia na kierunku, jest zgodna z celami strategicznymi Uczelni, zapewnia nowoczesne podejście do procesu uczenia się, uwzględnia najnowszą wiedzę oraz metody i techniki w zakresie nauk społecznych w dyscyplinach: **ekonomia i finanse** oraz **nauki o zarządzaniu i jakości, z uwzględnieniem specyfiki regionu wałęckiego** i jego otoczenia. Kształci studentów zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy oraz wyposaża absolwentów w wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne potrzebne w profesjonalnym wykonywaniu pracy zawodowej.

Opracowany program studiów oraz założone efekty uczenia się są wynikiem konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, studentami, absolwentami i pracodawcami.

Kierunek jest skierowany do osób zainteresowanych **finansowo-księgowymi aspektami** funkcjonowania przedsiębiorstw, instytucji finansowych oraz instytucji sektora finansów publicznych. Studia na tym kierunku służą zdobywaniu wiedzy i umiejętności skoncentrowanych na zrozumieniu przyczyn i skutków zjawisk gospodarczych na szczeblu makro- i mikroekonomicznym, zwłaszcza w ich wymiarze pieniężnym. Program studiów umożliwia poznanie różnych aspektów prowadzenia działalności podmiotów sfery prywatnej oraz funkcjonowania jednostek sfery publicznej, w tym dotyczących regulacji prawnych. **Szczególną uwagę poświęca się zagadnieniom prowadzenia rachunkowości oraz aspektom opodatkowania działalności.** W procesie kształcenia **wykorzystywane są proste narzędzia informatyczne** pozwalające na stosowanie metod analiz i prognoz zjawisk gospodarczych przydatnych w zarządzaniu procesami

gospodarczymi i podejmowanie decyzji dotyczących funkcjonowania różnych obszarów jednostki, w tym decyzji finansowych.

W procesie kształcenia uwaga jest zwrócona na **kreowanie samodzielności i odpowiedzialności**, co jest niezbędne dla osób chcących prowadzić działalność gospodarczą. Koncepcja programu studiów spełnia potrzeby studentów w zakresie zdobycia wykształcenia poszerzającego ich zdolność funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy oraz podniesienia poziomu własnej kultury osobistej, rozwijania postaw przedsiębiorczych i prospołecznych, kształtowania umiejętności pracy w zespole. Studenci nabędą także umiejętności w specjalistycznym komunikowaniu się w języku obcym.

W ramach kierunku przygotowywana jest wykwalifikowana kadra gotowa do podjęcia pracy w instytucjach finansowych i niefinansowych na stanowiskach samodzielnych lub pomocniczych oraz do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Dzięki zdobytej wiedzy i uzyskanym umiejętnościom absolwenci mogą uzyskać zatrudnienie w:

- przedsiębiorstwach – na stanowiskach z zakresu księgowości, podatków i finansów oraz z zakresu kadr i płac,
- instytucjach finansowych – na stanowiskach z zakresu bankowości korporacyjnej i detalicznej, jako analitycy kredytowi, pracownicy segmentu private banking, specjaliści ds. ubezpieczeń majątkowych i na życie, doradcy finansowi,
- sektorze publicznym – jako pracownicy: administracji samorządowej, administracji podatkowej, specjaliści ds. zamówień publicznych, audytorzy wewnętrzni.

Absolwent studiów kierunku *Finanse i rachunkowość*:

- cechuje się znajomością zagadnień finansowych dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstw, banków, instytucji ubezpieczeniowych, podmiotów sektora finansów publicznych,
- posiada głębokie rozumienie problemów związanych z różnymi aspektami funkcjonowania podmiotów w zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych,
- posługuje się przepisami prawa w podejmowaniu decyzji dotyczących różnych aspektów funkcjonowania podmiotów, w tym decyzji finansowych,
- zarządza procesami gospodarczymi i społecznymi w organizacji z wykorzystaniem właściwych narzędzi i dostrzega wpływ podejmowanych w tym zakresie decyzji na rezultaty prowadzonej działalności,
- prowadzi ewidencję działalności gospodarczej i podejmuje decyzje na podstawie informacji finansowo-księgowych,
- potrafi tworzyć sprawozdania na podstawie informacji z ksiąg rachunkowych,
- zna podstawowe narzędzia i dokonuje oceny kondycji finansowej jednostek,
- ma podstawową wiedzę z zakresu zasad opodatkowania podatkami przychodowymi i majątkowymi,
- formułuje opinie dotyczące problemów makro – i mikroekonomicznych,
- wykorzystuje narzędzia informatyczne w pracy zawodowej,
- posługuje się językiem obcym w praktyce finansów i rachunkowości.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy zdefiniowano **trzy grupy przedmiotów do wyboru**, zwanych „specjalnościami”: **księgowość i podatki w przedsiębiorstwie, płace i kadry oraz menedżer projektów europejskich**.

Księgowość i podatki w przedsiębiorstwie

Specjalność skierowana jest do studentów pragnących zdobyć wiedzę z zakresu praktycznych i teoretycznych aspektów prowadzenia rachunkowości oraz zarządzania finansami przedsiębiorstwa. W procesie dydaktycznym szczególną uwagę przypisuje się do rozwijania u studentów umiejętności

korzystania z narzędzi informatycznych służących do prowadzenia rachunkowości oraz podejmowania decyzji finansowych, zarówno w małych, jak i dużych podmiotach gospodarczych.

Płace i kadry

Specjalność jest adresowana do osób zainteresowanych zdobyciem umiejętności w obszarze płac i kadr. W procesie kształcenia szczególny nacisk kładzie się na umiejętności z zakresu prawa pracy, wynagradzania pracowników, dokumentacji kadrowej, rozliczeń z ZUS oraz wykorzystania systemów kadrowo-płacowych, a ponadto na zagadnienia dotyczące rekrutacji pracowników oraz ich rozwoju zawodowego. Zdobytą wiedzę pozwala absolwentom na głębokie rozumienie problemów związanych z różnymi aspektami funkcjonowania pracodawców w zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych.

Menedżer projektów europejskich

Specjalność jest adresowana do osób zainteresowanych zdobyciem umiejętności podejmowania decyzji finansowych w jednostkach administracji publicznej. W procesie kształcenia szczególny nacisk kładzie się na umiejętność stosowania nowoczesnych metod planowania budżetowego, procedur fiskalnych oraz wykorzystywania narzędzi marketingowych w sektorze publicznym. Ukończenie studiów w tym zakresie pozwala na uzyskanie kwalifikacji z dziedziny rachunkowości i sprawozdawczości z wykorzystaniem technik menedżerskich w administracji publicznej. Dobór treści programowych umożliwia uzyskanie kompleksowej wiedzy z zakresu funkcjonowania sektora finansów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem administracji samorządowej oraz podatkowej.

Od kolejnego roku akademickiego oferowane będą dwie grupy przedmiotów do wyboru: księgowość i podatki w przedsiębiorstwie oraz płace i kadry.

W procesie tworzenia koncepcji kształcenia uczestniczyli **przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni**. Głównymi interesariuszami wewnętrznymi byli nauczyciele akademicki posiadający dorobek naukowy w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz duże doświadczenie zawodowe w tym zakresie oraz studenci z doświadczeniem zawodowym. W tworzeniu programu studiów wykorzystane zostały zalecenia przedstawicieli lokalnego rynku pracy, ponadto skorzystano z konsultacji z ówczesnym z-cą Dyrektora Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Na etapie konstruowania programu studiów dla kierunku uwzględniono zalecenia brytyjskiej Agencji Zapewnienia Jakości Szkolnictwa Wyższego (Quality Assurance Agency) zawarte w standardach z zakresu finansów oraz rachunkowości. Dokonano także przeglądu wymagań stawianych przy uzyskaniu certyfikatu ACCA uwzględniając w programie studiów wybrane wymagania przypisane do poziomu Fundamentals. Istotnym elementem dostosowania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy było także kierowanie się zaleceniami organizacji zawodowych. **Efekty uczenia są w dużym stopniu zbieżne ze ścieżką certyfikacji Stowarzyszenia Księgowych w Polsce** oraz wytycznymi Związku Banków Polskich w zakresie standardów kwalifikacyjnych.

Doskonalenie programu studiów oraz jego analiza w kierunku **zgodności z potrzebami rynku pracy** odbywa się z udziałem **interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych** w zakresie prac Kierunkowej Rady Programowej oraz przy udziale przedstawicieli administracji samorządowej, w tym **Powiatowego Urzędu Pracy** w Wałczu. Podmioty te wskazują na potrzeby zmian w zakresie koncepcji kształcenia oraz opiniują

programy studiów na kolejne lata. Wykorzystywane są także wyniki ankiet przeprowadzanych wśród absolwentów i ich pracodawców.

Wymiernym efektem współpracy z interesariuszami w zakresie dostosowania programu studiów do potrzeb rynku pracy były, między innymi: **zmiany specjalności, zwiększenie stopnia wykorzystania narzędzi informatycznych** w procesie kształcenia oraz obecnie, **wprowadzenie efektów z nowej dyscypliny**. Szczegółowe informacje dotyczące interesariuszy zostaną przedstawione w Kryterium 6.

Kierunek studiów *Finanse i rachunkowość* został wpisany w dziedzinę nauk społecznych w dyscyplinach: **ekonomia i finanse** oraz od roku akademickiego 2023/2024, **nauki o zarządzaniu i jakości**.

Efekty uczenia się zostały opracowane w oparciu o:

- analizę zgodności tych efektów z potrzebami społeczno-gospodarczymi,
- analizę z potrzebami rynku pracy na podstawie opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz monitoringu karier zawodowych absolwentów Uczelni,
- możliwości zdobywania przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwianie uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy oraz dalszą edukację.

Opis zakładanych efektów uczenia się profilu kształcenia jest zgodny z Ustawą z dnia 22.12. 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz uwzględnia charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Program studiów jest zbudowany w oparciu o przedmioty tworzące strukturę umożliwiającą **realizację zakładanych efektów uczenia się**. Dane szczegółowe dotyczące przypisanych przedmiotom efektów uczenia się znajdują się w załączniku nr 2 do Programu studiów – Matrycy efektów uczenia się.

Uwzględnienie efektów uczenia się z zakresu dyscypliny **nauki o zarządzaniu i jakości** miało na celu **zwiększenie kompetencji rynkowych** studentów poprzez nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie **wykorzystania finansów, rachunkowości** oraz **uregulowań prawnych** dotyczących prowadzonej działalności jako narzędzi w **podejmowaniu decyzji i zarządzaniu** różnymi obszarami w przedsiębiorstwie.

Spśród efektów uczenia się kluczowe znaczenie mają:

z zakresu **wiedzy**:

K_FIR1P_W02-1 – student zna i rozumie podstawowe mechanizmy funkcjonowania przedsiębiorstw, rynków finansowych, banków oraz zakładów ubezpieczeń

K_FIR1P_W06-2 - student zna i rozumie ogólne metody, narzędzia i techniki pozyskiwania i analizy informacji finansowych o kondycji finansowo-majątkowej jednostek, głównie przedsiębiorstw i jednostek samorządu terytorialnego.

K_FIR1P_W07-1 – student zna i rozumie podstawowe przepisy prawne oraz reguły gospodarowania w podmiotach prywatnych i publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem prawa finansowego.

K_FIR1P_W015-1 – student zna i rozumie zasady zarządzania różnymi obszarami w organizacji.

z zakresu **umiejętności**:

K_FIR1P_U01-2 – student potrafi identyfikować, klasyfikować i objaśniać wpływ zdarzeń gospodarczych na sytuację majątkową i dochodową jednostek.

K_FIR1P_U02-1 – student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do charakteryzowania oraz analizowania zjawisk ekonomicznych w podmiotach sfery publicznej i prywatnej.

K_FIR1P_U19-1 – student potrafi zarządzać złożonymi procesami gospodarczymi i społecznymi z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi.

K_FIR1P_U18-1 – student potrafi sprawnie posługiwać się przepisami prawa w celu podejmowania decyzji w zakresie różnych aspektów zarządzania organizacją.

z zakresu **kompetencji**:

K_FIR1P_K04-1 – student jest gotów do identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodów związanych z finansami i rachunkowością.

K_FIR1P_K06-1 – student jest gotów do uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności korzystając z opinii ekspertów.

K_FIR1P_K07-1 - student jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów dla kierunku *Finanse i rachunkowość* został opracowany na podstawie zasad i wytycznych określonych w Zarządzeniu nr 69/2019 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 19.12.2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad dotyczących tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz sporządzania ich dokumentacji w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu oraz jest zgodny z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. **Opiera się na spójnym i dobrze usystematyzowanym zestawie wzajemnie korelujących ze sobą przedmiotów** zapewniającym osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Jednostkami strukturalnymi programu studiów są przedmioty, posiadające określone efekty uczenia się zgodne z efektami kierunku, dla których określono różne formy ich realizacji oraz metody nauczania i uczenia się oraz oceny i walidacji efektów uczenia się.

Dobór treści programowych uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem kierunku, a także potrzeby rynku pracy. Praktyczny profil studiów opiera się na doborze zajęć ściśle związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. **Kluczowe treści programowe skupiają się wokół finansów, rachunkowości, podatków oraz uregulowań prawnych związanych z prowadzeniem działalności.** W powiązaniu z **ukierunkowaniem** tych obszarów **na podejmowanie decyzji i zarządzanie różnymi obszarami** w organizacji, tworzą **unikatowy** zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wpływając na **wzmocnienie kompetencji rynkowych** przyszłych absolwentów. Treści kształcenia powstały i są aktualizowane w oparciu o konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, a także przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz przedstawicielami administracji samorządowej, którzy corocznie opiniują program kształcenia. Treści zawarte w programie studiów spełniają merytoryczne, formalne, jak i organizacyjne wymogi stawiane kształceniu, w szczególności: standardy, wzorce, przepisy, uwarunkowania prawne, zawodowe, regionalne, społeczne.

Formy prowadzenia zajęć w Uczelni określa Regulamin Studiów stanowiący załącznik do Uchwały nr 7/2023 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 26.04. 2023 r. w sprawie zmiany Regulaminu Studiów Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu. Należy podkreślić, że w celu umożliwienia studentom nabywania umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych na kierunku preferowane są formy zajęć praktycznych, głównie **konwersatoria, ćwiczenia, laboratoria**. Proporcje liczby godzin zajęć dydaktycznych przypisanych do poszczególnych form realizowanych na kierunku na przykładzie studiów stacjonarnych, zawarto w tabeli 2.1.

Tabela 2.1. Proporcje godzin zajęć dydaktycznych w odniesieniu do form ich realizacji

Forma dydaktyczna	Liczba godzin dydaktycznych w zakresie ścieżki:		
	Księgowość i podatki w przedsiębiorstwie	Płace i kadry	Menedżer projektów europejskich
wykład	45	45	45
konwersatorium	680	755	770
ćwiczenia	570	570	570
laboratoria	225	165	135
projekt	60	60	60
instruktaż	85	85	85
praktyka	1008	1008	1008

Stosowane **metody uczenia** uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami, co niewątpliwie sprzyja nabyciu umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Metody nauczania zostały określone Zarządzeniem nr 71/2019 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałcu z dnia 19.12.2019 r. w sprawie określenia metod nauczania, środków dydaktycznych i form pracy oraz metody oceniania w Akademii Nauk Stosowanych w Wałcu.

Szczegółowe opracowanie efektów uczenia się, treści, organizacji uczenia w ramach przedmiotów oraz weryfikację i ewaluację przedmiotów zawarto w sylabusach.

W celu zapewnienia praktycznego wymiaru kształcenia:

- **zajęcia prowadzone są przez osoby z odpowiednim doświadczeniem zawodowym** zdobytym poza uczelnią,
- **dąży się do rozwoju bazy dydaktycznej** celem stworzenia realnych warunków prowadzenia działalności,
- **zapewnia się studentom dostęp** do wykorzystywanych w działalności podmiotów **narzędzi** oraz literatury fachowej, w tym rekomendowanej w certyfikacji SKwP.

Warto podkreślić, iż w toku kształcenia duży nacisk kładzie się na wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego jako prostego narzędzia wspomagającego podejmowanie decyzji w różnych obszarach funkcjonowania podmiotu, co jest istotne z punktu widzenia małych i średnich podmiotów funkcjonujących na lokalnym rynku.

Przykładowe powiązania treści kształcenia, efektów uczenia oraz metod nauczania przedstawiono w tabeli 2.2.

Tabela 2.2. Przykładowe powiązania treści kształcenia, efektów uczenia oraz metod nauczania

Przedmiot	Metody nauczania	Realizowane efekty uczenia się	Treść przedmiotu
Podstawy rachunku kosztów	podająca problemowa praktyczna	K_FIR1P_W01-2 K_FIR1P_W06-4 K_FIR1P_W06-2 K_FIR1P_W15-1 K_FIR1P_U04-1 K_FIR1P_U07-1 K_FIR1P_U20-1 K_FIR1P_K02-1	Konwersatorium 1.Pojęcie, rola i zadania rachunku kosztów jako instrumentu zarządzania przedsiębiorstwem. 2.Istota kosztów i ich klasyfikacja w systemie ewidencyjno-sprawozdawczym rachunkowości. 3.Koszty działalności pomocniczej i ich rozliczanie. 4. Istota i metody kalkulacji kosztów. Laboratoria 1.Rozliczanie kosztów działalności pomocniczej. 2.Kalkulacja kosztów wytworzenia z uwzględnieniem specyfiki działalności podmiotu.

Przedmiot	Metody nauczania	Realizowane efekty uczenia się	Treść przedmiotu
Rozliczenia podatkowe przedsiębiorcy	podająca problemowa praktyczna	K_FIR1P_W01-2 K_FIR1P_W03-1 K_FIR1P_W05-2 K_FIR1P_W07-1 K_FIR1P_U04-2 K_FIR1P_U06-1 K_FIR1P_U09-2 K_FIR1P_U12-1 K_FIR1P_K07-1	Konwersatorium 1. Rozliczenia podatkowe przedsiębiorców w polskim systemie podatkowym. 2. Podatek dochodowy od osób prawnych. 3. Podatek dochodowy od osób fizycznych. 4. Podatek od towarów i usług. 5. Podatek od czynności cywilnoprawnych. 6. Metody i techniki sporządzania rocznych rozliczeń przedsiębiorców. Ćwiczenia 1. Obliczanie wysokości podatku dochodowego na zasadach ogólnych dla podatników opodatkowanych podatkiem dochodowym na zasadach ogólnych. Deklaracje zgłoszeniowe, podatkowe okresowe i roczne. 2. Obliczanie wysokości podatku dochodowego od osób prawnych, deklaracje, zeznania roczne CIT 8. Przychody, koszty prowadzonej działalności, stawki podatkowe. 3. Obliczanie podatków ryczałtowych; rozliczanie składek. Deklaracje zgłoszeniowe, podatkowe okresowe i roczne. 4. Rozliczanie podatku od towarów i usług; podatku akcyzowego; podatków lokalnych i opłat od umów cywilnoprawnych i innych. 5. Wyznaczanie zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości, podatku od środków transportu, podatku od spadków i darowizn, podatek od czynności cywilnoprawnych.

Harmonogram realizacji programu, stanowiącym Załącznik nr 1 do Programu studiów – **Plan studiów**, dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych określa:

- zestaw przedmiotów/bloków zajęć,
- usytuowanie przedmiotów w poszczególnych semestrach,
- formy prowadzenia zajęć i wymiar godzinowy tych zajęć dla przedmiotów,
- punkty ECTS,
- formy zaliczenia przedmiotu.

Przedmioty realizujące efekty uczenia się zostały pogrupowane w ramach 4 bloków:

1. Blok przedmiotów ogólnouczeniowych
2. Blok przedmiotów podstawowych
3. Blok przedmiotów kierunkowych
4. Blok przedmiotów do wyboru – po przeprowadzeniu analizy rynku pracy oraz rozmów z interesariuszami przyjęto i opracowano **trzy ścieżki programu studiów według przedmiotów do wyboru**:
 - księgowość i podatki w przedsiębiorstwie,
 - płace i kadry,
 - menedżer projektów europejskich.

Program studiów przewiduje realizację następującej liczby godzin zajęć dydaktycznych (odpowiednio studia stacjonarne/niestacjonarne):

- 2673 / 2043 w zakresie księgowość i podatki w przedsiębiorstwie
- 2688 / 2052 w zakresie płace i kadry
- 2673 / 2043 w zakresie menedżer projektów europejskich,

łącznie z praktykami oraz zdobycie 180 pkt. ECTS w trakcie 6 semestrów. Liczba punktów ECTS przypisana poszczególnym semestrom została wskazana w Planie studiów.

Program studiów spełnia wskaźniki dotyczące wymagań, co do zawartości programów studiów wymaganych właściwą ustawą o szkolnictwie wyższym i rozporządzeniami wykonawczymi.

1. Student na studiach stacjonarnych uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z **bezpośrednim udziałem** nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w zależności od bloku przedmiotów specjalnościowych:

- księgowość i podatki w przedsiębiorstwie **115 pkt. ECTS**, co stanowi 63,9% programu studiów
- płace i kadry **116 pkt. ECTS**, co stanowi 64,4% programu studiów
- menedżer projektów europejskich **115 pkt. ECTS**, co stanowi 63,9% programu studiów

Na studiach niestacjonarnych:

- księgowość i podatki w przedsiębiorstwie **95 pkt. ECTS**, co stanowi 52,8% programu studiów
- płace i kadry **95,5 pkt. ECTS**, co stanowi 53,1% programu studiów
- menedżer projektów europejskich **95 pkt. ECTS**, co stanowi 52,8% programu studiów

2. Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyska w ramach **zajęć związanych z kształtowaniem umiejętności praktycznych** wynosi **134 pkt. ECTS**, co stanowi 74% łącznej liczby punktów ECTS przyjętych dla programu. Lista przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne wraz z punktacją ECTS została zawarta w Załączniku nr 1 Plan studiów. Przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne zostały oznaczone na planie studiów symbolem „up”.

3. Określone w programie efekty uczenia się uwzględniają efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego. Studenci kierunku **realizują zajęcia z języka obcego**: angielskiego lub niemieckiego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w semestrach: 2, 3, 4 i 5. W ramach tych zajęć studenci uzyskują 11 pkt. ECTS.
4. **Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru wynosi 67.** Przedmioty do wyboru dotyczą wyboru języka obcego (11 pkt. ECTS) oraz przedmiotów w ramach specjalności (56 pkt. ECTS) dla obu form studiów.

Organizacja procesu kształcenia zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się przez:

- odpowiednią proporcję zajęć prowadzonych w formie praktycznej (konwersatoria, laboratoria, ćwiczenia, seminaria) w stosunku do zajęć teoretycznych,
- liczebność grup na poszczególnych zajęciach,
- zapewnienie tygodniowego harmonogramu zajęć zapewniającego odpowiednią higienę pracy umysłowej.

Zasady organizacji procesu kształcenia zostały szczegółowo przedstawione w Regulaminie studiów. Studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej realizowane są w ramach sześciu 15-tygodniowych semestrów. W trybie stacjonarnym zajęcia odbywają się od poniedziałku do soboty. W trybie niestacjonarnym studia są realizowane w formie trzydniowych zjazdów (piątek, sobota, niedziela) dwa lub trzy razy w miesiącu. Poza tym odbywa się zjazd w ramach sesji egzaminacyjnej oraz w ramach sesji poprawkowej. Wszystkim planowanym zajęciom dydaktycznym została zapewniona właściwa organizacja, to znaczy w danym dniu nie są realizowane w zbyt dużej liczbie godzin, a wykłady z danego przedmiotu są prowadzone w blokach nie dłuższych niż 4 godziny.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów przebiega poprzez rozwiązania systemowe ujęte w Regulaminie Studiów, w szczególności zgodnie z §34 poprzez **indywidualną organizację studiów** polegającą na ustaleniu indywidualnego procesu realizacji obowiązków dydaktycznych przez studenta dla poszczególnych przedmiotów. Proces uczenia się został dostosowany do **potrzeb osób pracujących zawodowo** poprzez realizację zajęć dydaktycznych w godzinach popołudniowych, tak aby umożliwić im uczestnictwo w zajęciach.

Uczelnia zapewnia warunki właściwej realizacji procesu dydaktycznego z uwzględnieniem **szczególnych potrzeb studentów będących osobami z niepełnosprawnościami**. Zagadnienia te reguluje rozdział 6, §17 Regulaminu Studiów. W ramach wsparcia studentów z niepełnosprawnościami Uczelnia przygotowała procedury w zakresie kształcenia opisane w Zarządzeniu nr 46/2023 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 26.10.2023 r. w sprawie **wprowadzenia procedur dostępności**. Wprowadzone zasady wsparcia obejmują: 1. procedurę przebiegu i dostępności informacji dla osób z niepełnosprawnością (strona uczelni) 2. procedurę rozwiązań w zakresie zaspokajania potrzeb psychospołecznych osób z niepełnosprawnością 3. procedurę wsparcia edukacyjno-dydaktycznego do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Studenci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności otrzymują także stypendium dla osób niepełnosprawnych.

Metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane w ograniczonym zakresie. Zgodnie z zapisami §6 Regulaminu Studiów konsultacje mogą być prowadzone przy użyciu technicznych środków komunikacji na odległość. Wszystkie zajęcia dydaktyczne są prowadzone stacjonarnie.

Uczelnia posiada platformę edukacyjną, która umożliwia udostępnianie materiałów w formie elektronicznej, egzaminowanie on-line, prowadzenie zdalnie zajęć na żywo dla studentów, dostęp do MsTeams, a także zestaw do wideokonferencji umożliwiający prowadzenie zajęć w czasie rzeczywistym.

Szczegółowe zasady korzystania z metod pracy zdalnej reguluje Zarządzenie nr 34/2023 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 23.08.2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Pracy Zdalnej w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu.

Praktyka zawodowa stanowi integralną część procesu uczenia się. Zasady jej odbywania uregulowane zostały w Regulaminie Studiów oraz w Regulaminie Praktyk Studenckich określonym uchwałą nr 30/2023 Senatu ANS w Wałczu z dnia 28.09.2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu. W celu zapewnienia możliwości pełnego osiągnięcia efektów uczenia się, a także mając na uwadze zharmonizowanie praktyk z procesem kształcenia na kierunku studenckie praktyki zawodowe odbywają się w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych od 2 do 6 semestru studiów.

Łączny wymiar praktyk na opisywanym kierunku wynosi **1008 godzin i 40 ECTS** (bez czasu instruktażu i ewaluacji), co odpowiada 6 miesiącom przeliczeniowym. Szczegółowy program praktyki dla kierunku zawarty jest w sylabusie praktyki. Praktyka zawodowa *Finansów i rachunkowości* dzieli się na dwa główne bloki, tj. **praktyka kierunkowa** (etap I) oraz **praktyka zawodowa w zakresie grup przedmiotów do wyboru** (etap II). Program praktyk zakłada ich realizację w pięciu semestrach:

- semestr 2, etap I – 200 godz., 8 pkt. ECTS,
- semestr 3, etap I – 200 godz., 8 pkt. ECTS,
- semestr 4, etap II – 200 godz., 8 pkt. ECTS,
- semestr 5, etap II – 200 godz., 8 pkt. ECTS,
- semestr 6, etap II – 208 godz., 8 pkt. ECTS.

Praktyki odbywają się w przedsiębiorstwach, instytucjach i organizacjach, które deklarują wolę i posiadają możliwość realizowania programu praktyki w sferze zapewniającej realizację celów i osiągnięcie efektów uczenia się, a szczególności w: **komórkach finansowo-księgowych** oraz **kadrowo-płacowych przedsiębiorstw, bankach, towarzystwach ubezpieczeniowych, podmiotach sfery finansów publicznych** (komórki finansowo - księgowe urzędów gminy, powiatu, szkolnictwa, służby zdrowia, przedsiębiorstw użyteczności publicznej). Praktyki odbywają się na podstawie indywidualnego porozumienia z przedsiębiorcą wskazanym przez Uczelnię bądź samodzielnie przez Studenta, a następnie weryfikowanym przez Kierunkowego opiekuna praktyk.

Zgodnie z Regulaminem Studenckich Praktyk Zawodowych student może uzyskać **zaliczenie praktyk na podstawie doświadczenia zawodowego**.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zgodnie z §2 Regulaminu Studiów **przyjęcie na studia** następuje w drodze wpisu na listę studentów przez: **rekrutację, potwierdzenie efektów uczenia się, przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej**.

Uczelnia stosuje przejrzyste zasady rekrutacji na studia, są one dostępne na Uczelnianej stronie w zakładce Kandydaci. Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji określone są w Uchwale nr 11/2023 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 31.05.2023 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na poszczególnych kierunkach studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu w roku akademickim 2024/2025. Rekrutacja na studia do ANS w Wałczu ma charakter

konkursowy pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów zapisanych w art. 69 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustalonych niniejszym regulaminem. Laureaci, finaliści olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego oraz laureaci konkursów przedmiotowych organizowanych w ANS w Wałczu, przyjmowani są na I rok studiów zgodnie z uchwałą nr 13/2023 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 31.05.2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu obowiązujących od roku 2023/2024.

Student ma prawo do przeniesienia swoich wcześniejszych osiągnięć, w tym uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, lub praktyki zawodowej w instytucjach zagranicznych lub międzynarodowych programów wymiany akademickiej. Zasady warunki i tryb uznawania uregulowane są w § 26-27 Regulaminu Studiów.

Rekrutacja na studia w trybie **potwierdzania efektów uczenia się** poza systemem studiów odbywa się na podstawie Regulaminu organizacji przyjęć na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego, drugiego stopnia i jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu przez potwierdzenie efektów uczenia się (stanowiący załącznik do uchwały nr 12/2023 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu).

Kryteria potwierdzania efektów uczenia się dla kierunku:

- spełnienie wymagań zawartych w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się,
- zajmowane stanowisko pracy wraz z zakresem obowiązków,
- staż pracy,
- posiadane świadectwa, certyfikaty, zaświadczenia ukończonych kursów, szkoleń.

Egzamin dyplomowy jest formą weryfikacji końcowej kształcenia oraz stanowi formę sprawdzenia stopnia opanowania przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przewidzianych dla tego kierunku w zakresie objętym egzaminem. Przebieg egzaminu, weryfikację i ewaluację poszczególnych części i całości studiów reguluje rozdział 10 Regulaminu studiów. Zestaw pytań na egzamin przygotowywany jest w liczbie zapewniającej wyczerpanie treści merytorycznych na danym kierunku i jest taki sam dla każdego studenta kierunku. Pytania zatwierdza Kierunkowa Rada Programowa, a przygotowują promotorzy, nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia w ramach przedmiotów ogólnych, kierunkowych i specjalnościowych. Zatwierdzone zestawy pytań ogłaszane są do publicznej wiadomości studentów na stronie internetowej Uczelni w semestrze, w którym będzie przeprowadzony egzamin dyplomowy, w przyjętym w Uczelni terminie.

Studenci kierunku przygotowują pracę dyplomową w formie projektu dyplomowego. Projekt dyplomowy powinien być samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia praktycznego, prezentującego poziom wiedzy i umiejętności studenta, w tym samodzielnego analizowania i wnioskowania, a także stanowiącym dowód jego kompetencji społecznych, w zakresie związanym z kierunkiem studiów i specjalnością. Projekt dyplomowy może mieć charakter badawczy, analityczno-porównawczy, projektowy, projekcyjny lub aplikacyjny oraz przybrać formę projektu, dzieła, modelu, prostej aparatury lub innego rozwiązania.

W Uczelni dokonuje się **monitorowania i oceny postępów studentów w procesie osiągania efektów uczenia się**. Czynności te dokonywane są przez Przewodniczących Kierunkowych Rad Programowych, Prorektora ds. Kształcenia i Spraw Studenckich w systemie ciągłym oraz Dyrektora Instytutu.

Dokumentami podstawowymi w zakresie weryfikacji na poziomie pojedynczego przedmiotu są **sylabusy**, gdzie definiowane są szczegółowe formy, terminy, warunki i kryteria weryfikacji osiągania przez

studentów efektów uczenia się. Stosowane w ramach systemu przedmiotowej weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się metody i formy muszą być adekwatne do zakładanych efektów uczenia się i umożliwiać skuteczne sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się.

W ramach końcowego rozliczenia i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się sporządza się:

- karty oceny pracy dyplomowej, na której znajduje się, między innymi, ocena poziomu osiągnięcia zakładanych efektów kierunkowych przez dyplomanta,
- protokoły indywidualne na egzamin dyplomowy wraz ze wskazaniem i rozliczeniem osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do egzaminu dyplomowego.

Przewiduje się archiwizowanie dokumentacji potwierdzającej okresowe i końcowe osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się uregulowane są w Zarządzeniu Rektora nr 70/2019 w sprawie procedury weryfikacji efektów uczenia się w ANS w Wałczu z dnia 19.12.2019 r. w zakresie weryfikacji w ramach poszczególnych form zajęć, praktyk zawodowych, procesu dyplomowania oraz monitorowania losów zawodowych absolwentów. Natomiast dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w Zarządzeniu nr 71/2019 w sprawie doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w ANS w Wałczu.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zapewnienie zgodności projektów dyplomowych z kierunkiem studiów	Działania zapobiegawcze w tym zakresie prowadzone są w oparciu o aktualnie obowiązujące Zarządzenie 45/2022 Rektora ANS w Wałczu z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu. Zgodnie z tym Regulaminem, Kierunkowa Rada Programowa, dokładając należytej staranności, weryfikuje i zatwierdza tematy projektów dyplomowych w kierunku ich zgodności z zakładanymi efektami uczenia się.
2.	Wprowadzenie wymagań formułowania celów projektów w ujęciu zadaniowym i wymagania posługiwania się metodami dostosowanymi pod względem rodzaju i stopnia zaawansowania do poziomu i profilu studiów.	Realizując zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej wprowadzono Zarządzenie 30/2021 Rektora ANS w Wałczu z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad przygotowania projektów dyplomowych w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu, określające wymagania w tym zakresie. Ponadto od roku akademickiego 2022/2023 wprowadzono do Programu studiów nowy przedmiot Proseminarium , konwersatorium 15 godz. w celu zapoznania studentów z wiedzą z zakresu podstaw metodologii, projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych oraz rozwinięcia umiejętności posługiwania się tą wiedzą.
3.	Wymaganie od autorów prac dyplomowych odpowiednio	Podjęte działania dotyczą omówionych w punkcie 2 oraz

	rozwinętych wniosków o charakterze praktycznym zgodnie z projektowym charakterem pracy.	dodatkowo zobowiązano promotorów do zwrócenia szczególnej uwagi na wskazywane wymagania w czasie seminariów dyplomowych, na etapie przygotowywania projektów.
4.	Stosowanie wymagań dotyczących oceny projektów dyplomowych przez promotora i recenzenta zgodnie z kryteriami oceny merytorycznej i formalnej	Działania podjęte w tym zakresie obejmują: 1. Zgodnie z Regulaminem Organizacji WSZJK w ANS w Wałczu, Kierunkowa Rada Programowa wyznacza promotorów projektów oraz zatwierdza recenzentów . 2. Zgodnie z egulaminem Organizacji WSZJK Komisja ds. Oceny i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokonuje oceny weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania , w tym adekwatność ocen promotora i recenzenta oraz poziom recenzji.
5.	Prowadzenie nadzoru nad prawidłowością formułowania ocen projektów dyplomowych w aspekcie ich zasadności i podejmowanie działań zapobiegającym zjawisku ich zawyżania.	Działania podjęte w tym zakresie są związane z oceną weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania , zgodnie z Regulaminem Organizacji WSZJK, przez Komisję ds. Oceny i Doskonalenia Jakości Kształcenia, która przedstawia raport ewaluacyjny. uwzględniający analizę informacji niezbędnych dla doskonalenia jakości kształcenia. Do zadań Dyrektora Instytutu należy przygotowanie programów naprawczych w sytuacji wystąpienia zjawisk patologicznych. Zgodnie z Regulaminem Organizacji WSZJK, monitorowania metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się dokonuje ponadto Kierunkowa Rada Programowa.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Na kierunku *Finanse i rachunkowość* zajęcia prowadzi kadra, która posiada dorobek naukowy i praktyczny, zapewniający realizację programu studiów w dyscyplinach dla tego kierunku. Struktura kadry jest następująca: **11 doktorów** oraz **11 magistrów**. Uczelnia od kilkunastu lat rozwija własną kadrę dydaktyczną. Wykaz kadry wraz określeniem ich dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią zawarto w załączniku nr 2 w punkcie 4.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących kadrę dydaktyczną odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym. Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się. Mieszczą się w dyscyplinach wskazanych dla kierunku. Liczba nauczycieli akademickich jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.

Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Warto podkreślić, że działania Uczelni zmierzają do zwiększenia liczby pracowników, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Stanowi to wyraz w wymaganiach konkursowych stawianych wobec kandydatów do pracy w Uczelni. Zgodnie z zapisami ustawowymi przestrzegana jest zasada organizacji konkursów na stanowiska dydaktyczne w ANS w Wałczu określona w § 63 oraz § 64 Statutu ANS w Wałczu (stanowiącego załącznik do uchwały nr 9/2023 Senatu ANS w Wałczu z dnia 31.05.2023 r.).

W ramach **oceny jakości kadry dydaktycznej** przeprowadzane są ankiety studenckie w każdym roku akademickim na wszystkich kierunkach studiów. Studenci anonimowo i dobrowolnie wyrażają swoją opinię wypełniając ankietę, której wzór stanowi załącznik do Zarządzenia 24/2022 Rektora ANS w Wałczu w sprawie

wprowadzenia Regulaminu Organizacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w ANS w Wałczu. Wyniki tych ankiet są brane pod uwagę w ocenie okresowej pracowników, zgodnie z zapisami Statutu.

Dodatkowe działania w zakresie weryfikacji jakości działania kadry dydaktycznej określa Regulamin Organizacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz zarządzenie nr 16/2020 Rektora ANS w Wałczu w sprawie procedury oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w ANS w Wałczu.

W Uczelni na podstawie Zarządzenia Rektora nr 29/2020 została wprowadzona polityka antykorupcyjna. Natomiast zarządzeniem 35/2020 powołano Pełnomocnika Rektora ds. etyki oraz przeciwdziałania korupcji, mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Posiadana przez Uczelnię baza dydaktyczna oraz zasoby edukacyjne w pełni pozwalają na realizację procesu kształcenia na kierunku. Szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawiono w Załączniku nr 2, pkt 5. **Infrastrukturę obiektów dydaktycznych dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.**

Należy podkreślić, iż Uczelnia podejmuje działania zmierzające do rozwoju i unowocześnienia posiadanej bazy dydaktycznej, w tym zasobów bibliotecznych. Wskazać należy na trzy nowe sale dydaktyczne wraz z wyposażeniem oraz zakup pozycji literatury uwzględniających **rekomendowane w certyfikacji SKWP:**

1. **Laboratorium księgowości i podatków** typu open space to nowoczesna sala nawiązująca wyglądem do biura rachunkowego, przygotowana dla 20 osób, wyposażona w przenośne komputery ze specjalistycznym oprogramowaniem finansowo-księgowym i płacowo-kadrowym oraz dostępem do narzędzi wykorzystywanych w prowadzonej przez podmioty działalności: Serwis Finansowo-Księgowy wyd. Gofin, Druki Gofin oraz drukarkę, tablety i kalkulatory.
2. **Pracownia rachunkowości** dla 40 osób z dużą tablicą dostosowaną do specyfiki zajęć z rachunkowości.
3. **Pracownia zarządzania** dla 40 osób, wyposażona w stanowiska do pracy zespołowej oraz zestaw do wideokonferencji.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

W ramach współpracy z Symfonią sp. z o.o. Uczelnia posiada dostęp do Akademii Symfonii i możliwość wzięcia udziału w szkoleniach z zakresu użytkowanego oprogramowania przez prowadzących zajęcia.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się w kilku płaszczyznach, przy czym stale dąży się do jej pogłębiania oraz poszukiwania nowych obszarów współpracy. W pierwszej kolejności, należy wskazać na **udział przedstawicieli otoczenia w pracach Kierunkowej Rady Programowej (KRP)**, co oznacza ich realny wpływ na konstruowanie, realizację i doskonalenie programu studiów oraz na rozwój kierunku. Zgodnie z regulaminem Kierunkowych Rad Programowych ANS w Wałczu w pracach KRP uczestniczą **interesariusze zewnętrzni**, będący przedstawicielami pracodawców, przedstawicielami

administracji i władz samorządowych, pracownikami naukowymi lub dydaktycznymi spoza Uczelni, przedstawicielami organizacji społecznych i zawodowych, właściwymi ze względu na kierunek i prowadzone na nim specjalności, a także będący absolwentami kierunku. W pracach Kierunkowej Rady Programowej uczestniczą ponadto **interesariusze wewnętrzni**, którymi, z kolei, mogą być studenci kierunku, pracownicy Uczelni oraz osoby prowadzące zajęcia na specjalnościach kierunku. W ramach współpracy następuje uwzględnianie opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie doskonalenia i realizacji programu kształcenia, jego celów, efektów i perspektyw rozwoju.

W roku akademickim 2023/2024 **Interesariuszami zewnętrznymi** dla kierunku są:

1. Piotr Pirogowski, Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy międzynarodowej wiodącej na rynku europejskim grupy podmiotów zajmujących się produkcją i przetwórstwem żywności, zlokalizowanych w Polsce, Niemczech i Holandii (w KRP od 2019 r.)
2. Karolina Wiza, pracownik biura rachunkowego z ponad 20-letnim stażem pracy.

Interesariuszami wewnętrznymi są natomiast:

1. Magdalena Leśniewicz, wieloletni doradca podatkowy, biegły rewident, właściciel kancelarii podatkowej (w KRP od 2019 r.)
2. Paulia Spors, studentka kierunku, zatrudniona w dziale księgowości.
3. Magdalena Cichaczewska, absolwentka kierunku, zatrudniona w dziale płac i kadr w przedsiębiorstwie produkcyjnym w regionie.

Kolejnym istotnym obszarem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest **organizacja procesu praktyk studenckich**, co stwarza studentom kierunku możliwości ich odbywania. Warto tu wspomnieć o współpracy z Biurem Ekonomiczno-Finansowo-Handlowo-Prawnym UNIWERSUM w Wałczu, które przyjmuje studentów na praktyki zawodowe od początku istnienia Uczelni. Co ważne, pracownicy tego biura są absolwenci kierunku. Efektem kontaktów Uczelni z lokalnymi przedsiębiorstwami oraz z władzami lokalnymi jest ciągłe poszerzanie bazy podmiotów, w których studenci kierunku odbywają praktyki zawodowe.

Ważnym elementem potwierdzającym wpływ otoczenia społeczno-gospodarczego na doskonalenie i realizację programu kształcenia są **badania prowadzone w formie ankiet**, mające na celu uzyskanie opinii pracodawców przyjmujących studentów na praktyki, na temat przydatności zawodowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych prezentowanych przez studentów na danym etapie praktyki.

W ramach współpracy z Uczelnią, **Powiatowy Urząd Pracy w Wałczu** dokonuje analizy programu studiów dla kierunku w celu zbadania jego dostosowania do potrzeb rynku pracy.

Od 2012 roku Uczelnia współpracuje ze Związkiem Banków Polskich, Biurem Informacji Kredytowej S.A. oraz Biurem Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. w ramach programu **Nowoczesne zarządzanie biznesem**. Celem tej współpracy jest połączenie doświadczeń dydaktycznych i naukowych z wiedzą praktyczną dla pogłębienia wiedzy studentów z zakresu praktycznego wykorzystania informacji gospodarczych oraz nowoczesnych narzędzi w biznesie.

Od 2023 roku Uczelnia podjęła współpracę z **Zakładem Ubezpieczeń Społecznych**. Celem tej współpracy jest kooperacja w zakresie działalności dydaktycznej oraz realizacja wspólnych projektów z zakresu ubezpieczeń społecznych.

W 2024 roku Uczelnia podpisała deklarację współpracy z **Centrum Informacji Księgowej** w zakresie udziału studentów w bezpłatnych warsztatach online z wyszukiwania podstaw prawnych oraz przystąpienia do egzaminu C.I.K z możliwością uzyskania certyfikatu.

Mając na uwadze wzmocnienie kompetencji rynkowych studentów oraz podniesienie jakości kształcenia, w bieżącym roku rozpoczęto także współpracę ze **Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce, Oddział w Szczecinie**. Wymiernym efektem tej współpracy będzie możliwość udziału studentów w wykładach z udziałem ekspertów. Na etapie sporządzania Raportu samooceny prowadzone są ustalenia dotyczące szczegółów objęcia przez SKWP patronatu nad nowo utworzonym laboratorium rachunkowości i podatków.

W 2022 roku Instytut Nauk Społecznych i Biuro Karier ANS w Wałczu zainicjowały **spotkania Praktycy studentom** z cyklu „*Ciekawi ludzie – praktyczne tematy*”, podczas których studenci mają okazję zdobywać praktyczne umiejętności z dynamicznego świata finansów i rachunkowości. Dotychczas odbyły się cztery spotkania w tym zakresie i dotyczyły następujących zagadnień:

1. Miętko do człowieka, twardo do problemu (windykacja należności).
2. Nowoczesne technologie na rynku consumer finance. Mapa polskiego Fintechu. Dlaczego Polska jest liderem Fintech w Europie.
3. Ulgi dla rozpoczynających działalność gospodarczą: ulga na start, preferencyjne składki, mały ZUS.
4. Zarządzanie Lean na produkcji, w rachunkowości i bezpieczeństwie pracy.

Uczelnia kładzie duży nacisk na **współpracę ze szkołami średnimi z regionu**. Efektem tej współpracy jest organizacja bezpłatnych warsztatów dla uczniów tych szkół przeprowadzanych przez pracowników Uczelni.

Od 2023 roku ANS w Wałczu wraz z Powiatem Wałeckim organizuje dla maturzystów z miasta i regionu **Targi Edukacyjne Edu Day**.

W 2023 roku na terenie Uczelni odbyły się **Wojskowe Dni Otwarte** oraz **Dzień Otwartych Laboratoriów**. Wydarzenie stanowiło inaugurację projektu partnerskiego ANS w Wałczu oraz Ministerstwa Obrony Narodowej pod nazwą Akademia_CYBER.MIL. Wydarzenie okazało się ogromnym sukcesem pod względem frekwencyjnym oraz organizacyjnym. W Uczelni gościło ponad 800 uczniów z ponad 16 placówek edukacyjnych.

W 2021 r. zakończyła się realizacja projektu finansowanego ze środków NBP w ramach edukacji ekonomicznej pt. **Gotowi na start (up)**, w ramach którego przeprowadzono cykl zajęć warsztatowych z zakresu finansów, ekonomii i zarządzania oraz konkurs „**Pomysł na biznes**”.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie stanowi jeden z celów uczelni. Działając na podstawie Karty Erasmus Plus dla Szkolnictwa Wyższego (lata 2014-2021 oraz 2021-2027), **nauczyciele akademicki** oraz **studenci kierunku** mogą uczestniczyć w **programach międzynarodowych** na ogólnych zasadach obowiązujących wszystkich uczestników. Mobilność studentów ANS w Wałczu odbywa się na podstawie umów i/lub porozumień z uczelniami partnerskimi i innymi instytucjami zagranicznymi.

Uczelnia posiada 13 aktywnych umów bilateralnych w ramach programu Erasmus+, karta na lata 2021-2027. W tej liczbie, **5 uczelni** partnerskich oferuje wymianę w zakresie kształcenia właściwego dla kierunku FiR. Konsekwencją tej współpracy jest systematyczne podnoszenie umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Przejawia się to na wiele sposobów:

- uświadczenie i wzmacnianie poczucia bycia Europejczykiem, Europejskiej integracji, partnerstwa oraz międzynarodowego dialogu,
- poszerzanie kompetencji językowych, a także pozytywny wpływ na sposób funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie w kraju i zagranicą,
- aktywizacja studentów i pracowników w środowisku lokalnym i międzynarodowym,
- wzrost zainteresowania zagadnieniami międzykulturowymi,
- zwiększenie możliwości zatrudnienia poprzez zdobyte doświadczenie, lepsze perspektywy kariery,
- poszerzanie wiedzy i doświadczenia.

W latach 2020-2023 pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku odbyli **14 mobilności** podnoszących kwalifikacje zawodowe w zakresie programu Erasmus+, w tym między innymi, certyfikowane kursy językowe oraz szkolenia tematyczne. Mobilności realizowane były w takich państwach jak Czechy, Malta, Cypr, Turcja, Włochy. W wyjazdach nie uczestniczyli natomiast studenci kierunku.

Uczelnia stara się nawiązywać nowe kontakty z instytucjami zagranicznymi w celu podpisania umów o współpracy.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Proces kształcenia i doskonalenia w zakresie umiędzynarodowienia jest monitorowany poprzez:

- zastosowanie nowych form pracy dydaktycznej oraz wiedzy zaczerpniętej od specjalistów ze współpracujących placówek,
- sprawozdania przygotowane przez uczestników wyjazdów zagranicznych,
- prezentację efektów wyjazdów w ramach zebrań pracowników instytutu,
- indywidualne sprawozdania pracowników z obszaru współpracy międzynarodowej.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

W ANS w Wałczu istnieje **system wsparcia studentów**, w tym szczególną uwagę kieruje się na **potrzeby studentów z niepełnosprawnością**.

W ramach wsparcia studentów z niepełnosprawnościami Uczelnia przygotowała procedury w zakresie kształcenia opisane w Zarządzeniu nr 46/2023 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 26.10.2023 r. w sprawie wprowadzenia procedur dostępności. Wprowadzone zasady wsparcia obejmują: 1. **Procedurę przebiegu i dostępności informacji** dla osób z niepełnosprawnością (strona uczelni).

2. **Procedurę rozwiązań** w zakresie zaspokajania potrzeb psychospołecznych osób z niepełnosprawnością 3. **Procedurę wsparcia edukacyjno-dydaktycznego** do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W Uczelni zostało powołane **Biuro Osób z Niepełnosprawnościami**, które włączono do struktury organizacyjnej Uczelni. W biurze zatrudniona jest osoba z niepełnosprawnością. Biuro współpracuje bezpośrednio z powołanym w Uczelni **Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami**. Do zadań biura należy, między innymi: bezpośrednia obsługa i doraźna pomoc studentom z niepełnosprawnościami.

Wsparcie procesu kształcenia jest uregulowane w Regulaminie Studiów. Zawarte w nim zapisy dotyczące warunków właściwej realizacji procesu dydaktycznego uwzględniają szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnościami. Uczelnia podejmuje działania na rzecz niwelowania barier w dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych, w celu zapewnienia im pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia i badaniach naukowych.

Ponadto Uczelnia wdrożyła nowe rozwiązania mające zapewnić **dostępność architektoniczną, informacyjną oraz cyfrową** dla osób z niepełnosprawnością.

Jako przykłady działań zrealizowanych w tym zakresie należy wskazać:

1. Wdrożono pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących.
2. Zakupiono specjalistyczne krzesła z problemami neurologicznymi.
3. Dostosowano sale w budynku 3 i 4 do osób niepełnosprawnych ruchowo.
4. Umieszczono tablice tyflograficzne na każdym piętrze w budynku nr 4.
5. Zespolono teren uczelni w ogólnodostępny ciąg komunikacyjny z równą nawierzchnią dla osób na wózkach i z problemami w poruszaniu się.
6. Zakupiono komputery dostosowane dla osób niedowidzących, rzutniki oraz telewizor do punktu informacji studenckiej.

Warto zaznaczyć, że w Uczelni przeprowadzono szkolenia podnoszące świadomość niepełnosprawności skierowane do wszystkich pracowników.

Formą wsparcia dla studentów kierunku jest udzielanie **pomocy materialnej**. Ustalenie wysokości, zasady przyznawania i wypłacania świadczeń dla studentów reguluje Zarządzenie nr 41/2023 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 29.09.2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń dla studentów Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu. Wysokość stypendiów w poszczególnych semestrach roku akademickiego reguluje Zarządzenie Rektora. Na mocy Zarządzenia Rektora powoływana jest ponadto Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna, które zajmują się przyznawaniem świadczeń.

Studenci kierunku mają możliwość otrzymania następujących świadczeń w ramach pomocy materialnej:

- stypendium socjalne,
- stypendium dla osób niepełnosprawnych,
- stypendium rektora,
- zapomoga.

W zakresie parametrów dla przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów bierze się pod uwagę: średnią ocen z poprzedniego roku akademickiego z zastrzeżeniem, że średnia z ocen nie może być niższa niż 4,00; opinię dyrektora Instytutu odpowiedzialnego za inne kryteria przyznawania stypendium. Ilość studentów kierunku korzystających z pomocy materialnej prezentuje tabela 8.1.

Tabela 8.1. Liczba studentów kierunku FIR korzystających z pomocy materialnej w roku akademickim 2023/2024

Rok akademicki	Stypendium rektora	Stypendium socjalne	Stypendium dla osób niepełno-sprawnych	Zapomoga
2023/2024	6	6	2	1

W ramach wsparcia Uczelnia oferuje studentom miejsca noclegowe w Domu Studenta przy ulicy Wojska Polskiego 99 oraz w Domu Studenta przy ulicy Bydgoskiej 50. Obecnie akademik przy ul. Bydgoskiej jest zamieszkały przez osoby z Ukrainy.

W ramach opieki dydaktycznej studenci kierunku mogą ubiegać się o **indywidualną organizację studiów**, zgodnie z §34 Regulaminu Studiów. Proces uczenia się został dostosowany do **potrzeb osób pracujących zawodowo** poprzez realizację zajęć dydaktycznych w godzinach popołudniowych, tak aby umożliwić im uczestnictwo w zajęciach.

Ponadto studenci kierunku mogą liczyć na wsparcie ze strony pracowników dydaktycznych, w postaci indywidualnych spotkań i konsultacji.

W Dziekanacie zatrudnione są dwie osoby. Obsługa studentów zorganizowana jest w dni powszednie (w tym dyżury popołudniowe) i w soboty (jeśli są prowadzone zajęcia). Studenci obsługiwani są również mailowo i telefonicznie.

Pisemne i ustne skargi, propozycje i uwagi studentów przyjmowane są w Dziekanacie i kierowane dalej do Prorektora ds. Kształcenia i Spraw Studenckich.

Na Uczelni została wprowadzona **polityka przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu** (Zarządzenie nr 34/2020 Rektora ANS w Wałcu z 20.05.2020 r.). Został powołany także pełnomocnik Rektora ds. etyki oraz przeciwdziałania korupcji, mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu.

Uczelnia posiada porozumienie z **Zakładem Aktywności Zawodowej**, które zwiększa możliwości odbycia praktyk dla studentów z niepełnosprawnością. Dodatkową pomoc dla studentów świadczy **Fundacja Na Rzecz ANS w Wałcu**.

Studenci mogą realizować część programu studiów na innej uczelni krajowej lub zagranicznej, a także korzystania z pomocy uczelni w odbywaniu stażu lub praktyk w ramach programu **ERASMUS+**.

Uczelnia przystąpiła do programu rządowego **Legia Akademicka**, dzięki któremu można zdobyć przygotowanie wojskowe i móc przystąpić do egzaminów oficerskich w Wojsku Polskim. W roku akademickim 2022/2023 1 osoba kierunku uczestniczyła w projekcie.

Monitorowanie systemu wsparcia studentów następuje corocznie poprzez ankietę oceny jakości kształcenia, a wyciągane wnioski służą poprawie wdrożonych rozwiązań. Coroczne oceny kadry dydaktycznej dokonywane przez studentów, są zamieszczane na stronie internetowej Uczelni.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8

Uczelnia podejmuje działania ukierunkowane na podniesienie kompetencji rynkowych studentów. W 2023 r. opłacono chętnym studentom udział w **konferencji naukowej** oraz **szkoleniu**:

1. Konferencja Naukowa Forum wspierania przedsiębiorczości Mikrofirma – 2 osoby,

2. Ogólnopolska Konferencja Kadrowo-Płacowa Online – 2 osoby.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Publiczny dostęp do informacji na temat kierunku *Finanse i rachunkowość* jest możliwy dzięki szerokiemu spektrum kanałów komunikacyjnych. Obejmuje on zarówno tradycyjne metody, takie jak: tablice informacyjne w holu Uczelni, materiały informacyjne dystrybuowane podczas różnych wydarzeń, banery, ogłoszenia i wywiady w gazetach regionalnych, jak również nowoczesne środki, jak strony internetowe oraz portale społecznościowe. Zapewnienie dostępu do informacji odbywa się poprzez różnorodne kanały komunikacyjne organizowane na poziomie Uczelni.

Osoby zainteresowane działalnością ANS w Wałczu mogą odwiedzić oficjalną stronę Uczelni <https://answalcz.pl/>. Informacje o **programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach** zostały zawarte w następujących zakładkach:

1. **Studenci** – zawiera informacje dotyczące kluczowych aspektów procesu kształcenia, w tym: organizacji roku akademickiego, harmonogramach dyżurów wykładowców, praktyk, oferty kół naukowych, procedury dyplomowania, możliwości zakwaterowania w akademiku, stypendiach. Poprzez podmenu **e-dziekanat** studenci logują się na odrębną platformę uczelnianą, która zawiera szczegółowe informacje dostępne tylko dla studenta. Dostęp do platformy e-dziekanat mają wyłącznie studenci i pracownicy Uczelni. W e-dziekancie umieszczone są sylabusy dotyczące poszczególnych przedmiotów.
2. **Kandydaci** – zawiera, między innymi, harmonogram rekrutacji, wykaz potrzebnych dokumentów oraz opłaty za formy płatne oferowane przez Uczelnię. W tym miejscu znajduje się również podmenu **Zapisz się na studia**, które bezpośrednio daje możliwość kandydatowi do zapisu elektronicznego poprzez stronę. W podmenu **Kierunki studiów** jest dostępny aktualny informator dotyczący oferowanych kierunków oraz realizacji procesu kształcenia.
3. **Nauka** – zawiera szczegółowe informacje na temat grantów i projektów oraz konferencji naukowych i publikacji. Istotnym podmenu jest **Jakość kształcenia** zawierające informacje dotyczące jakości kształcenia oraz opinie studentów w tym zakresie.

Strona internetowa Uczelni uwzględnia potrzeby organizacji studenckich: kół naukowych i samorządu studenckiego, w zakresie ich działalności organizacyjnej.

W **Biuletynie Informacji Publicznej** ANS w Wałczu (<https://bip.answalcz.pl/>) znajdują się najważniejsze informacje dotyczące Uczelni i obowiązujących aktów prawnych. Ważnym elementem jest menu **Sprawy studenckie**, w którym znajduje się dostęp, między innymi, do **programów studiów**, zasad i trybu przyjmowania na studia oraz informacji Pełnomocnika Rektora ds. studentów niepełnosprawnych.

Pracownicy i studenci Uczelni regularnie publikują informacje dotyczące wydarzeń, szkoleń oraz warsztatów na portalu społecznościowym **Facebook**. Co roku uczelnia publikuje **informator dla kandydatów**, który jest również dystrybuowany w szkołach średnich oraz udostępniany podczas różnych wydarzeń organizowanych w okolicy.

Zakres treściowy oraz jakość informacji na temat studiów oraz informacji na temat Uczelni podlegają regularnym ocenom, w których uczestniczą studenci poprzez wypełnianie ankiet (<https://answalcz.pl/opinia-studentow-akademii-nauk-stosowanych-w-walczu-na-temat-jakosci-ksztalcenia/>) oraz innych odbiorców poprzez wywiady. Wyniki tych ocen są następnie wykorzystywane w procesie doskonalenia oferty edukacyjnej, umożliwiając ciągłe podnoszenie standardów na Uczelni. Ponadto na spotkaniach z radą Samorządu Studenckiego poruszane są sprawy związane z dostępnością informacji.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 46/2023 została określona procedura rozwiązań, przebiegu i dostępności informacji dla osób z niepełnosprawnością. Na stronach internetowych można zwiększyć oraz zmniejszyć czcionkę, wyszczególnić hiperłącza, a także włączyć wysoki kontrast, umieszczono deklarację dostępności <https://answalcz.pl/deklaracja/> oraz procedury udzielania pomocy osobom ze szczególnymi potrzebami.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

System jakości kształcenia w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu funkcjonuje na podstawie Zarządzenia nr 45/2022 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacji **Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia** w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu, z dnia 15.11.2022 r.

Głównym celem funkcjonowania WSZJK jest monitorowanie i podnoszenie poziomu jakości kształcenia w Uczelni, głównie w zakresie prowadzonej polityki jakościowej, zapewniania i ulepszania procesu monitorowania, doskonalenia systemu kształcenia we wszystkich obszarach, a także opracowywanie, wdrażanie, przestrzeganie i doskonalenie procedur, które mają na celu poprawę oraz zapewnianie jakości kształcenia na różnych poziomach jego organizacji.

Struktura organizacyjna WSZJK obejmuje: Senat, Rektora, Prorektora ds. Kształcenia i Spraw Studenckich, Prorektora ds. Rozwoju i Nauki, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, Uczelnianą Komisję ds. Oceny i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Kierunkowe Rady Programowe oraz Dyrektorów Instytutów. **Za realizację polityki jakości** kształcenia odpowiadają wszyscy członkowie społeczności uczelnianej: władze uczelni, nauczyciele akademicki, inne osoby prowadzące zajęcia, pracownicy administracji i studenci. Wszyscy są zobligowani do realizacji zadań wynikających z celów i procedur przyjętych w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Realizacja celu WSZJK skupia się na działaniach wokół sześciu obszarów: **Programów studiów, Weryfikacji zakładanych efektów uczenia się; Interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; Nauczycieli akademickich; Zasobów informacyjnych; Zjawisk niekorzystnych społecznie dla procesu kształcenia.**

W Uczelni wprowadzono regulacje wewnętrzne odnoszące się do zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programów studiów w celu ich doskonalenia. Jest to w szczególności Zarządzenie nr 69/2019 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 19.12.2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad dotyczących tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz sporządzania ich dokumentacji w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu. Program studiów ulega doskonaleniu w zależności od rozwoju dorobku naukowego oraz zmian w praktyce życia społeczno-gospodarczego, co przekłada się na treści kształcenia zawarte w sylabusach. Programy studiów oraz ich zmiany przyjmowane są przez Senat Uczelni.

Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia, poprzez rozliczanie wszystkich przedmiotów w ramach poszczególnych form **zajęć**, w ramach **praktyk**, w ramach **procesu dyplomowania** oraz w ramach **monitorowania losów zawodowych absolwentów**. Weryfikacja obejmuje trzy kategorie obszarów kształcenia: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Stosowanie różnych sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów i potwierdzonych poprzez przedstawienie na to obiektywnych dowodów, ma na celu ujawnienie, że zostały spełnione wymagania sprecyzowane w sylabusach. Procedury weryfikacji zakładanych efektów uczenia się zostały wprowadzone

Zarządzeniem nr 70/2019 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z dnia 19.12.2019 r. w sprawie procedury weryfikacji efektów uczenia się.

Weryfikacja i ocena zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się wielopoziomowo na różnych etapach kształcenia. Jakościowe i ilościowe mierniki weryfikacji efektów uczenia się są precyzowane na **poziomie ogólnouczelnianym** zgodnie z przyjętą Polityką Jakości Kształcenia, obejmują przede wszystkim: regulamin studiów, regulamin potwierdzania efektów uczenia się, regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, regulamin zasad przygotowywania i opracowywania prac dyplomowych, regulamin praktyk, uchwały senatu, odpowiednie zarządzenia rektora, oraz na **poziomie dydaktycznym** – poprzez wyspecjalizowane wymagania wskazywane przez prowadzących zajęcia a określone w sylabusach przedmiotów.

Działania podejmowane w ramach WSZJK polegają na gromadzeniu, opracowaniu i analizie informacji niezbędnych dla doskonalenia jakości kształcenia. Między innymi dotyczą **badania ankietowych** opinii studentów na temat oceny jakości programu studiów, wypełniania obowiązków przez nauczycieli akademickich, na temat infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej umiędzynarodowienia kształcenia, relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jakości informacji o studiach, wsparcia studentów. Ponadto, fakultatywnie przeprowadza się badania ankietowe na temat losów absolwentów.

Szczególną formą monitorowania realizacji programu kształcenia jest okresowa ocena pracowników dydaktycznych dokonywana przez Dyrektora instytutu lub osobę przez niego upoważnioną w ramach **hospitacji zajęć dydaktycznych** (Zarządzenie nr 16/2020 Rektora ANS w Wałczu w sprawie procedury oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w ANS w Wałczu).

Każdego roku, do dnia 15 grudnia, Uczelniana Komisja ds. Oceny i Doskonalenia Jakości Kształcenia przedstawia Rektorowi zbiorczy raport ewaluacyjny **uwzględniający analizę informacji niezbędnych dla doskonalenia jakości kształcenia**, określonych w szczegółowych obszarach działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Kierunek FIR był poddany ocenie programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej w 2021 r. i otrzymał akredytację na okres skrócony do 2 lat. Uzasadnieniem były błędy i niezgodności w zakresie Kryterium 3 i dotyczyły procesu dyplomowania. Ocena przyczyniła się do wprowadzenia uwag i sugestii członków Komisji Akredytacyjnej w celu podniesienia poziomu jakości kształcenia na kierunku. Działania podjęte przez Uczelnię w celu realizacji zaleceń Komisji zostały przedstawione w Kryterium 3.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony • kierunek prowadzony we współpracy z lokalnymi pracodawcami, • dostosowanie programów studiów do potrzeb rynku pracy, • kadra z doświadczeniem zawodowym, • prowadzenie działań ukierunkowanych na podniesienie kompetencji rynkowych studentów.	Słabe strony • niski poziom internacjonalizacji, • niewielkie możliwości zajęć około dydaktycznych z uwagi na łączenie przez studentów nauki z pracą zawodową, • ograniczone możliwości językowe wykładowców, • trudności w znalezieniu praktyków chcących podjąć zatrudnienie w Uczelni.
Czynniki zewnętrzne	Szanse • niedobór specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości na lokalnym rynku pracy • rozwijanie współpracy z praktykami i ekspertami z zakresu finansów, rachunkowości, podatków, • unowocześnianie bazy dydaktycznej, • wzrost zainteresowania podmiotów gospodarczych współpracą z uczelnią, • niższe koszty utrzymania studentów w porównaniu do dużych ośrodków akademickich.	Zagrożenia • niechęć młodzieży do podejmowania decyzji w odniesieniu do studiów, • procesy demograficzne (spadek populacji młodych i ich odpływ do większych miast), • koniunktura gospodarcza niesprzyjająca rozwojowi lokalnego rynku pracy, • zagrożenie odpływu kadry dydaktycznej do sektora prywatnego.

Rozwój kierunku *Finanse i rachunkowość*, prowadzonego w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu, jest oparty na **ciągłym doskonaleniu jakości procesów kształcenia** oraz **podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji zawodowych** zatrudnionej kadry dydaktycznej oraz **poszukiwaniu praktyków** chcących podjąć zatrudnienie w Uczelni.

Jakość kształcenia jest rozumiana jako stałe dążenie do stosowania najlepszych standardów i rozwiązań w sferze organizacji, w realizacji procesu kształcenia, zapewnieniu dogodnych warunków nauki

i pracy studentom, wykładowcom, osobom wspierającym proces dydaktyczny, a także rozbudzanie i rozwijanie pasji oraz zaangażowania. Zgodnie z tymi założeniami podwyższenie jakości kształcenia wymaga systematycznego monitorowania zmian zachodzących w otoczeniu bliższym i dalszym Uczelni oraz strategicznego, a jednocześnie elastycznego podejścia do programu kształcenia, który powinien być odpowiedzią na zmiany zachodzące w burzliwym otoczeniu.

Największe zmiany, które dokonują się w otoczeniu, a które w olbrzymim stopniu oddziałują na perspektywę kształcenia i rozwoju kierunku są czynnikami w większości niezależnymi od Uczelni. Czynniki te to mianowicie sytuacja demograficzna, koniunktura gospodarcza, otoczenie prawne, ekonomiczne i międzynarodowe. Jednym z głównych problemów jest **odpływ młodych ludzi** do dużych ośrodków akademickich, chęć zamieszkania i poszukiwania pracy w dużych aglomeracjach. Uczelnia próbuje przeciwdziałać temu trendowi skupiając swoje działania na **współpracy ze szkołami średnimi** z regionu, organizując warsztaty, dni otwarte oraz realizując projekty edukacyjne, w których uczestniczą uczniowie szkół średnich i przedsiębiorcy, aby wskazać na zalety studiowania w Uczelni oraz na korzyści jakie wynikają z możliwości studiowania i podejmowania pracy na lokalnym rynku. Obecnie istnieje zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu finansów, księgowości i podatków, co powoduje chęć współpracy podmiotów z tej branży z Uczelnią.

Ważnym elementem warunkującym prawidłowy rozwój kierunku jest **stała współpraca z interesariuszami** wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie konsultacji i opiniowania doskonalenia programów studiów, również w kierunku ich zgodności z aktualnymi potrzebami rynku pracy oraz współpraca z **lokalnymi pracodawcami**, u których studenci odbywają praktyki zawodowe.

Kierunek postrzegany jest na lokalnym rynku jako otwarty na potrzeby mieszkańców Wałcza i okolic, elastyczny i otwarty na kształcenie osób w każdym wieku, w tym pracujących. To dopasowanie znajduje swoje przełożenie w dopasowanych do potrzeb studentów planach zajęć z dużym naciskiem na kształcenie w godzinach popołudniowych i wieczornych. Władze Uczelni dokładają wszelkich starań, aby tworzyć atrakcyjne warunki studiowania i jakością przekonywać kandydatów o wyborze Uczelni w Wałczu. Podejmowane są działania zmierzające do **podniesienia atrakcyjności zajęć**, a jednocześnie **wzmocnienia kompetencji rynkowych** studentów. Uczelnia stale pozyskuje zewnętrzne środki finansowe na **rozbudowę infrastruktury**, laboratoriów i wyposażenia. Podnosi standard wyposażenia w zakresie nowoczesnych technologii i oprogramowania. **Poprawia warunki studiowania osób z niepełnosprawnościami**. Organizuje spotkania dla studentów z praktykami oraz poszukuje **nowych wymiarów współpracy z otoczeniem** społeczno-gospodarczym. Duże nadzieje na rozwój Uczelni pokłada w zawartej w bieżącym roku współpracy ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce, Oddział w Szczecinie.

Kadra dydaktyczna bierze udział w szkoleniach, seminariach i konferencjach oraz korzysta z możliwości jakie oferuje, m.in. program Erasmus+. W ramach wyjazdów zagranicznych pracownicy wymieniają swoją wiedzę i doświadczenie, co znajduje przełożenie w przekazywanej studentom wiedzy teoretycznej i praktycznej, a także nowych i ciekawych metodach prowadzenia zajęć. Silną stroną kierunku jest fakt, że **kadra dydaktyczna składa się w większości z praktyków**. Trzeba jednak wskazać, że względu na obecną sytuację gospodarczą oraz duże dysproporcje wynagrodzeń pomiędzy biznesem a sektorem publicznym, trudno jest pozyskiwać praktyków chcących podjąć zatrudnienie w Uczelni. Istnieje też ryzyko odpływu kadry dydaktycznej do sektora przedsiębiorstw.

Słabą stroną kierunku jest niski poziom jego internacjonalizacji. Problem ten dotyczy studentów, którzy posiadając rodzinę oraz łącząc naukę z pracą zawodową, nie wykazują zainteresowania w tym zakresie. Jednocześnie widzimy konieczność zwiększenia umiejętności językowych pracowników kierunku.

Analiza SWOT przeprowadzona na potrzeby oceny możliwości rozwojowych kierunku *Finanse i rachunkowość* wskazuje, iż podejmowane przez Uczelnię działania, wykorzystujące jej mocne strony, skutecznie i efektywnie realizują pojawiające się w otoczeniu szanse, tworząc dalsze perspektywy jego rozwoju.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Wałcz, dnia 29.02.2024 r.

(miejscowość)